

Dijaška organizacija Slovenije
Dunajska cesta 51
1000 Ljubljana
info@dijaska.org

Ljubljana, 17. avgust 2023

Dunajska 51
SI 1000 Ljubljana

T 01 280 68 00
F 01 280 68 07

info@dijaska.org
www.dijaska.org

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
Kabinet ministra
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
gp.mvi@gov.si

Državni zbor Republike Slovenije
Odbor za izobraževanje, znanost in mladino
Predsednica
Dr. Mirjam Bon Klanjšček
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

Poziv k zagotovitvi obveznih učbeniških skladov v srednjih šolah

Spoštovani,

Dijaška organizacija Slovenije se obrača na Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje ter parlamentarni odbor za izobraževanje, znanost in mladino s pozivom k zagotovitvi obveznih učbeniških skladov v srednjih šolah.

Učbeniški skladi v srednjih šolah, za razliko od osnovnih šol, niso obvezni. Za srednje šole je specifično tudi to, da je pri nekaterih programih, predvsem poklicnih in strokovnih, pri katerih zaradi majhnega števila dijakinj in dijakov za natis učbenikov ni ekonomskega interesa, pomanjkanje učbenikov še toliko bolj izrazito.

Kljub temu, da večina srednjih šol učbeniške sklade ima, obstaja še vedno kar nekaj srednjih šol, ki učbeniških skladov nima ali jih ne zagotavlja za vse vrste izobraževalnih programov oz. vse izobraževalne ravni. Kot primer lahko navedemo Gimnazijo Poljane, ki ima učbeniški sklad zgolj za dijake prvih letnikov, višji letniki pa morajo učbenike plačevati sami, kar je popolnoma nesprejemljivo glede na to, da naj bi v Sloveniji zagotavljali brezplačen šolski sistem za vse.

11. člen Pravilnika o upravljanju učbeniških skladov določa zneske izposojevalnin učbenikov iz učbeniških skladov. Izposojevalnina posameznega učbenika za eno šolsko leto ne sme biti višja od ene tretjine njegove nabavne cene. Še več - dijak, ki zaradi socialnega položaja ne more plačati izposojevalnine, je lahko na predlog razrednika ali šolskega svetovalnega delavca delno ali v celoti oproščen plačila izposojevalnine. O tem odloči ravnatelj šole. Žal pa je omenjeni pravilnik brezpredmeten za vse tiste srednje šole, ki učbeniškega sklada nimajo in morajo dijaki oziroma njihovi starši denar za učbenike zagotoviti sami.

Na Dijaški organizaciji Slovenije vas prav zato pozivamo k uvedbi sistematičnega in enotnega sistema obveznih učbeniških skladov v srednjih šolah po celotni Sloveniji brez kakršnihkoli izjem. Takšni učbeniški skladi bi imeli več prednosti za dijake, starše in celoten izobraževalni sistem.

Prva prednost učbeniških skladov na vseh srednjih šolah je finančna razbremenitev staršev. Nakup učbenikov za srednješolske dijake je pogosto drag in finančno obremenjujoč za mnoge družine, še posebej tiste z nizkimi dohodki, saj cena šolskih učbenikov za vsa leta srednješolskega izobraževanja lahko dosega tudi 1000 evrov. To bi zmanjšalo finančni pritisk na starše in omogočilo večjo dostopnost izobraževanja za vse dijake, ne glede na njihov socialno-ekonomski položaj.

Druga prednost učbeniških skladov je zagotavljanje enakega dostopa do učbenikov za vse dijake. V trenutnem sistemu se učbeniki pogosto kupujejo ali izposojajo med dijaki, kar lahko vodi do neenakosti. Včasih si nekateri dijaki ne morejo privoščiti nakupa učbenikov ali pa so učbeniki že izposojeni, kar lahko negativno vpliva na njihovo učno uspešnost. S sistemom obveznih učbeniških skladov bi se zagotovil enak dostop do učbenikov za vse dijake, kar bi prispevalo k večji enakosti v izobraževanju.

Tretja prednost učbeniških skladov je trajnostni vidik. Z uvedbo obveznih učbeniških skladov bi se zmanjšala potreba po nakupu novih učbenikov vsako leto. Namesto tega bi se učbeniki uporabljali več let, kar bi zmanjšalo porabo papirja in s tem prispevalo k zmanjšanju obremenitve okolja. Ob koncu uporabe bi se lahko učbeniki reciklirali ali ponovno uporabili, kar bi dodatno pripomoglo k trajnostnemu ravnanju v izobraževalnem sistemu.

V luči teh dejstev pozivamo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje ter parlamentarni odbor za izobraževanje, znanost in mladino, da preučita možnosti in izvedljivost uvedbe obveznih učbeniških skladov v srednjih šolah po celotni Sloveniji. Prepričani smo, da bi takšen sistem pozitivno vplival tako na dijake in starše kot tudi na izobraževalni sistem kot celoto.

Zahvaljujemo se vam za vašo pozornost in upamo, da nam boste prisluhnili.

PRESEDSTVO
Dijaška organizacija Slovenije